

Горяня Анна,
здобувачка, 242 Туризм
Науковий керівник: Герасименко Тетяна, к. геол. н., доцент
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

ВПЛИВ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ НА ОБ'ЄКТИ ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО

Сучасний світ зазнає постійних змін і викликів у всіх сферах господарства та культури. Однак туризм, пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини, виявляється джерелом численних економічних переваг для регіонів і країн. Ця діяльність не лише приносить прибуток, але й сприяє збереженню і розвитку культурної спадщини. Світова спадщина, яка включає в себе об'єкти культурного та природного значення, є скарбницею цінних ресурсів для регіонів та країн. Ці об'єкти не лише представляють історичну, культурну, і природну цінність, але також мають потенціал стати джерелом економічного зростання і справжньою скарбницею для розвитку туризму.

Популярність об'єктів Всесвітньої спадщини привертає туристів з усього світу, створюючи потужний стимул для розвитку туристичної індустрії в регіонах, де розташовані ці об'єкти. Збільшення туристичного потоку приносить значні доходи в формі грошових внесків в господарство країни, податків, інвестицій у туристичну інфраструктуру та створення робочих місць. Це сприяє економічному зростанню та підвищенню благополуччя населення. Для забезпечення максимальних результатів від туризму, пов'язаного з об'єктами Всесвітньої спадщини, необхідне ефективне державне регулювання. Уряди повинні розробляти та впроваджувати стратегії збалансованого розвитку туристичної галузі, сприяючи розвитку інфраструктури та забезпечуючи збереження культурної спадщини.

Цей туризм активно сприяє розвитку традиційних галузей економіки регіону, таких як сільське господарство, ремесла, гастрономія і ручна праця. Ріст туристичного попиту на аутентичні вироби та послуги спонукає місцевих виробників до розширення виробництва і вдосконалення якості своїх товарів, що, в свою чергу, підвищує їхню конкурентоспроможність на світовому ринку. Туризм може фінансувати збереження та реставрацію об'єктів Всесвітньої спадщини. За рахунок прибутків від туристичної діяльності можна проводити реставраційні роботи, зберігати і відновлювати цінні архітектурні пам'ятки, музеї та монументи. Це допомагає зберегти культурну спадщину для майбутніх поколінь і зберігає ідентичність регіону (табл.1).

Розвиток туристичної індустрії стимулює інвестиції в інфраструктуру, таку як готелі, ресторани, транспортні мережі і розваги. Це сприяє покращенню якості життя місцевого населення і створює нові можливості для підприємництва в регіоні. Туризм створює підґрунтя для розвитку малого бізнесу, такого як крамнички з сувенірами, місцеві ресторани та майстерні ремесл, що сприяє росту підприємництва та підтримує місцеві громади [1].

Туризм, пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини, сприяє культурному обміну та взаємному розумінню між різними національностями і культурами. Подорожі туристів до таких об'єктів надають можливість вивчати і відкривати нові аспекти історії, мистецтва та традицій інших народів, сприяючих толерантності і співпраці між різними культурними спільнотами.

Туризм, пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини, є міжнародним явищем і міжнародне співробітництво важливо для його успіху. Країни повинні спільно працювати над збереженням спадщини, обміном досвідом та розвитком туристичних маршрутів, що сприяє розширенню туристичного ринку і збільшенню прибутків. Туристи стають посланцями для популяризації регіону у світі. Позитивні враження та відгуки туристів сприяють збільшенню числа відвідувачів.

Таблиця 1

Способи покращення туризму, пов'язаного з об'єктами Всесвітньої спадщини

Створення управлінських планів	Обмеження потоку туристів	Екологічні та культурні освітні програми	Фінансова підтримка наукових досліджень	Співпраця з громадськістю	Розвиток альтернативного туризму
Важливо розробити управлінські і плани для об'єктів Всесвітньої спадщини, які включають в себе стратегії розвитку туризму, збереження спадщини і мінімізацію негативних впливів.	Розгляд обмежень на кількість туристів, які можуть відвідувати об'єкти Всесвітньої спадщини впродовж певного часу, може допомогти уникнути перенавантаження і зберегти середовище.	Розробка освітніх програм для туристів, які надають інформацію про природні та культурні цінності, може підвищити рівень усвідомленості та поважання до них.	Залучення фінансових ресурсів для наукових досліджень і консервації об'єктів спадщини допомагає зберегти їх важливість	Залучення місцевого населення і громадських організацій до процесу управління туризмом може забезпечити більш збалансований та урівноважений розвиток.	Сприяти розвитку альтернативних форм туризму, таких як екологічний, культурний та пригодницький туризм, може розподілити потік туристів і зменшити тиск на популярні об'єкти.

Події останніх років створили виклики для туризму, включаючи той, що пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини. Проте вона також надала можливість переосмислити підходи до туризму і сприяла розвитку нових форм туристичної діяльності, таких як віртуальні тури та екскурсії, що можуть допомогти залучити інтерес до об'єктів спадщини та зберегти інтерес туристів у складні часи. Але існують і продовжують розвиватися проекти, які відкривають нові можливості для онлайн-туризму.

Всесвітня спадщина ЮНЕСКО є надзвичайно потужним туристичним ресурсом і тому, у зв'язку із планетарною пандемією, активізувались та розширились можливості проекту «Google Arts & Culture» у співпраці з Центром всесвітньої спадщини. На платформі «Google Arts & Culture» представлені різноманітні онлайн ресурси. У рубриці Art Camera пропонується розглянути твори мистецтва у високій якості, серед яких: «Нічна варта» Рембрандта ван Рейна, «Ставок з водяними ліліями» Клода Моне, «Автопортрет з мавпою» Фріди Кало, «Садівник» Ван Гога та ін. Рубрика «Панорамне відео» знайомить з мистецтвом. Є можливість відвідати всесвітньовідомі музеї світу зі Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, з численними експонатами – рубрика «Колекції»: Лувр (Франція), Національний художній музей Мексики, музей Ван Гога (Нідерланди), Національний музей мистецтва Каталонії (Іспанія), Бельведер (Австрія), Метрополітен Музей (США) та багато інших [3].

Збройні конфлікти та війни, землетруси та інші стихійні лиха, забруднення навколишнього середовища, браконьєрство, неконтрольована урбанізація та неконтрольований розвиток туризму створюють серйозні проблеми для об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО під загрозою на 1 грудня 2020 р. знаходяться 53 об'єкти із 33 країн світу. Частина з них є популярними туристичними дестинаціями, наприклад: історичний центр Відня (Австрія), Національний парк Еверглейдс (США), археологічна зона Чан-Чан (Перу), Тімбукту (Малі), тропічні ліси Ацінанани (Мадагаскар) тощо [2].

Саме тому можна сказати, що туризм, пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини, є надзвичайно важливою галуззю для регіонів та країн, де розташовані ці унікальні об'єкти. Цей

вид туризму має безліч переваг, які впливають і на економічний розвиток території розміщення і на збереження спадщини, що додає особливого значення не лише культурному, а й економічному аспектам. Висновок полягає в тому, що туризм, пов'язаний з об'єктами Всесвітньої спадщини, може мати значні економічні переваги, але також потребує уважного планування та регулювання, щоб запобігти негативним наслідкам для самого об'єкта спадщини та його навколишнього середовища. Для того щоб максимізувати позитивний вплив туризму і зменшити його негативні наслідки, необхідно розробляти ефективні стратегії управління туризмом, враховуючи потреби як туристів, так і місцевого населення. Таким чином, можна забезпечити тривалий розвиток туризму, пов'язаного з об'єктами Всесвітньої спадщини, і зберегти ці важливі культурні та природні скарби для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. World Heritage List. URL: <https://whc.unesco.org/en/list/>
2. Офіційний сайт проєкту «Google Arts & Culture». URL: <https://artsandculture.google.com/>
3. Google Art Project: Як влаштовано найбільшу у світі музейну колекцію. URL: <https://cutt.ly/DhkMOkT>

Должикова А.А.

здобувачка, 242 «Туризм»

Університет митної справи та фінансів

ПРОБЛЕМА МАСОВОГО ТУРИЗМУ ТА ЙОГО НАСЛІДКИ ДЛЯ ВЕНЕЦІЇ

Сьогодні гарячі точки туризму страждають від масового туризму – коли відвідувачі прибувають кількостями в десятки тисяч людей – і галузь у найпопулярнішому напрямку перетворюється на проблему, а не на ресурс. Венеція – одна з них, і вона дуже страждає.

Венеція та її лагуна внесені до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО з 1987 р., тобто вона перебуває в цьому списку вже 36 років. Кілька організацій із захисту спадщини в Італії, а також венеціанські організації в останні роки звернулися до ЮНЕСКО, стверджуючи, що місто досягло кризової точки, і попереджаючи, що місцева влада більше не в змозі захистити його.

Венеція – гарне і унікальне місто, яке мають і можуть зберегти лише місцеві жителі, єдині люди, які мають необхідні знання і любов до нього. Ось чому однією з найбільших загроз для виживання Венеції є зникнення її громадян. Без громадян Венеція втрачає майстерність та ноу-хау, які постійно підтримували Венецію протягом тисячоліть. Експерти ЮНЕСКО вже неодноразово вказували передусім на вкрай недосконалий туристичний менеджмент. Щорічно Венецію відвідує 22 мільйони туристів, які буквально витісняють місцевих жителів. Як наслідок: в історичному центрі нині мешкає лише близько 55 тисяч осіб, тоді як у 1951 р. тут нараховувалося 175 тисяч мешканців [5].

Місцеві жителі також не бояться висловлювати свою невдоволеність такою кількістю гостей міста і в 2021 році вони вийшли на протест. Частина учасників протесту прибули до лагуни на човнах, тримаючи прапори «No Grandi Navi» («Ні великим кораблям»). У такий спосіб вони демонстрували свій протест проти заходження в лагуну великих круїзних лайнерів і вимагали заборонити це. Адже ці судна-гіганти, як вважають місцеві жителі, псують екологію Венеції. Ці велетні, на борту яких може перебувати до 6000 туристів, проходять лише в кількох сотнях метрів від історичних будівель та палаців. Попри те, що вони просуваються повільно, від них утворюються доволі великі хвилі, які завдають шкоди архітектурним пам'яткам, спричиняючи ерозію будівель [4].

На жаль, протести не принесли значних результатів. Круїзним лайнерам, також відомим серед місцевих як «Великі кораблі», не заборонено і не буде заборонено входити в лагуну. Незважаючи на чіткий запит ЮНЕСКО, муніципалітет Венеції відмовляється знайти альтернативне рішення щодо порту Венеції та планує будівництво нового великого каналу у